

ENERGISTYRELSEN

BILAG 2

Amaliegade 44 DK,
1256 København K

Ved: Henriette Ingvarsdén

Vår saksbehandler
GMO

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Ptil /GMO/PGB/LH

Dato
21.11.2014

Ad spørsmål om offshore-direktivets krav, dansk implementering og tilsvarende norsk lovgivning

Det vises til spørsmål fra Energistyrelsen og Miljøstyrelsen i Danmark i forbindelse med det danske Folketingets første behandling av lovforslaget om gjennomføring av sikkerhetsdirektivet og implementering i dansk rett:

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

L 49

Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed m.v. for offshoreanlæg til efterforskning, produktion og transport af kulbrinter, lov om beskyttelse af havmiljøet og miljøskadeloven. (Gennemførelse af offshoresikkerhedsdirektivet m.v.)

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen)

Spørsmål 1

Vil ministeren udarbejde en oversigt, der sammenligner offshore-direktivets krav, dansk implementering og tilsvarende norsk lovgivning?

Spørsmålet er stillet efter ønske fra Steen Gade (SF).

Svaret bedes sendt elektronisk til spørgeren på Steen.Gade@ft.dk og til udvalg@ft.dk.

Spørsmålet omhandler sammenligning mellom lovgivning i Danmark og i Norge etter at Danmark har implementert direktivet. Det bes om en redegjørelse i prosatekst. Energistyrelsen og Miljøstyrelsen har svarfrist 25.november til sitt departement.

Dette svaret er utarbeidet i samarbeid med Miljødirektoratet.

Sentrale forhold knyttet til norsk helse, miljø og sikkerhetslovgivning

Norske myndigheter har blant annet ved å være observatør og dele informasjon i EUOAGs (EU Offshore Authorities Group) arbeid med å implementere offshore-direktivet, fulgt innføringen av dette i de aktuelle medlemslandene.

På generelt grunnlag ansees det fra Norsk side som viktig å samarbeide med andre myndigheter i Europa for å videreutvikle gode regler, ordninger, «best practice» og andre normer for å opprettholde og videreutvikle et høyt helse-, miljø- og sikkerhetsnivå i petroleumsvirksomheten.

Gjennom 45 år med petroleumsvirksomhet på norsk sokkel har norske myndigheter i samarbeid med industrien og partene i arbeidslivet utviklet regelverk, rammebetingelser og tilsynsmetoder tilpasset norsk arbeidsliv generelt og de spesielle utfordringer som knytter seg til petroleumsvirksomheten særskilt.

Det norske regelverket bygger på flere prinsipper som anses som grunnleggende forutsetninger for forsvarlig petroleumsvirksomhet og understreker samtidig viktigheten av risiko og risikobasert tilnærming i regelverk og tilsyn. Vi vil i det følgende kort omtale noen av disse.

Plassering av ansvar

Regelverket slår klart og tydelig fast ansvarsforholdene når det gjelder ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet på norsk sokkel. Rettighetshavere er ansvarlige og er ilagt et påseansvar i de lisenser de er tildelt. Den utpekte operatøren har det direkte ansvaret, og er pliktig til å «*påse at alle som utfører arbeid for seg, enten personlig, ved ansatte, ved entreprenører eller underentreprenører, etterlever krav som er gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.*»¹

Helhetlig tilnærming til sikkerhet

I det norske petroleumregelverket er sikkerhet spesifikt uttrykt i en utvidet betydning, «*Petroleumsvirksomheten skal ivareta hensynet til sikkerhet for personell, miljø og de økonomiske verdier innretninger og fartøyer representerer, herunder driftstilgjengelighet.*»². Dette omfattende sikkerhetsbegrepet forutsetter en helhetlig tilnærming til sikkerhet og gjør det klart at alle sider ved virksomheten skal være forsvarlig, både enkeltvis og samlet.

Funksjonelt og felles helse, miljø og sikkerhetsregelverk

HMS-regelverket i petroleumsvirksomheten er i hovedsak fastsatt i medhold av petroleumsløven arbeidsmiljøloven, forurensningsloven og helselovene. Det er utarbeidet et helhetlig og samordnet regelverk som håndheves av Petroleumstilsynet, Miljødirektoratet og helsemyndighetene samlet.

Helse, miljø og sikkerhetsregelverket er i hovedsak funksjonelt innrettet, noe som innebærer at forskriftskravene så langt som mulig er målorienterte og angir hvilket sikkerhetsnivå som skal oppnås, uten å gå i detalj på hvordan. På mange områder er de detaljerte tekniske og operasjonelle kravene for hvordan regelverkets målsetninger skal kunne innfris å finne i nasjonale og internasjonale industristandarder som det henvises til veiledningene til regelverkskravene. Industristandarder er bredt anvendt i petroleumsvirksomheten og har derfor karakter av felles normsystem, uavhengig av nasjonal lovgivning.

I tillegg til at regelverket i hovedsak er funksjonelt er det også risikobasert. Det innebærer at jo større risikoen er ved en aktivitet, desto større krav stilles det til risikoreducerende tiltak.

Regelverket stiller også krav til at det skal gjennomføres risikoanalyser og at det skal etableres prosesser for å redusere risikoen innenfor helse, miljø og sikkerhet utover et etablert minimumsnivå så langt det er praktisk mulig.³ Kravene til risikoreduksjon må også ses i sammenheng med at regelverket stiller krav om en kontinuerlig forbedring i helse, miljø og sikkerhetsarbeidet. For å nå denne målsetningen må næringen fortløpende styrke sin kunnskap om risikoforhold, utvikle ny teknologi og oppdatere aktuelle industristandarder, mens myndighetene på sin side må vurdere behovet for nye regelverkskrav og tilsynsinnsats. I denne sammenheng vises det blant annet til videutvikling av det norske regelverket samt industristandarder for å innlemme erfaring og læring fra Macondo-ulykken.

Risikonivå norsk petroleumsvirksomhet (RNNP)

¹ Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 7 Ansvar etter denne forskriften

² Lov om petroleumsvirksomhet § 10-1. Krav til forsvarlig petroleumsvirksomhet

³ Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 11 Prinsipper for risikoreduksjon

Norge har etter tusenårsskiftet utviklet et omfattende risikoovervåkningsnettverk i samarbeid med partene i arbeidslivet, forskningsinstitusjoner og industrien selv. Arbeidet i nettverket administreres og gjennomføres av Petroleumstilsynet, og det publiseres blant annet årlige trendmålinger av risikoutviklingen for en rekke identifiserte fare og ulykkessituasjoner. Den faktabaserte informasjon og kunnskap som kommer ut av nettverkssamarbeidet gir viktige føringer i industriens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid og brukes også av tilsynsmyndigheten i prioritering av tilsynsinnsats, regelverksutvikling samt kunnskapsutvikling og forskning.

Parts og trepartssamarbeid

Etterlevelse og oppfølging av et funksjonelt regelverk forutsetter at myndigheter og industrien utvikler gjensidig tillit. Derfor er det utviklet et system for involvering og dialog som kan bygge opp om en slik forutsetning. Dette gjøres blant annet gjennom myndighetenes tilsyn med etterlevelse av regelverket hvor arbeidstakersiden blir involvert og i et etablert trepartssamarbeid mellom myndigheten, næringen selv og partene i arbeidslivet. Sentrale samarbeidsinstitusjoner hvor arbeidsgiver-, arbeidstakersiden og myndighetene møtes er etablert for å ivareta dialog og samarbeid både knyttet til overvåking og oppfølging av virksomheten og i regelverksutviklingen. Risikonivået i virksomheten og informasjon om hendelser og ulykker utgjør her en sentral del.

Internasjonalt samarbeid

Petroleumsindustrien er en global industri med store internasjonale aktører med høy ekspertise og kompetanse. Den er også preget av storulykker. Når en storulykke oppstår vil det få virkninger også i andre land og regioner enn der den inntreffer. Myndigheter i alle petroleumsprovinser har en felles erkjennelse av at det er nødvendig å dele informasjon både knyttet til videreutvikling og oppfølging av etterlevelse av regelverk og i forhold til ny kunnskap og erfaringer fra alvorlige hendelser.

Det er etablert flere internasjonale fora hvor petroleumsmyndigheter samarbeider, disse er blant andre International Regulators Forum (IRF), som omfatter land i alle petroleumsregioner og North Sea Offshore Authority Forum (NSOAF) som er et samarbeidsforum for land med petroleumsvirksomhet i Nord-Europa. I tillegg har Norge bilateralt samarbeid med en rekke land, herunder også Danmark.

Når det gjelder varsling om og håndtering av grenseoverskridende forurensning, deltar Norge i samarbeid blant annet gjennom Bonnnavtalen der også Danmark deltar. Det er også etablert samarbeid mellom Norge og EMSA vedrørende dispergering, satellittovervåking og kartlegging av beredskapsressurser for håndtering av akutt oljeforurensning.

Med hilsen

Anne Vatten e.f.
Direktør juss og rammevilkår

Guro Mona Oppen
Juridisk rådgiver

Kopi: Miljødirektoratet v/Hanne Marie Øren

Likelydende brev sendt Miljøstyrelsen v/ Mikael Palme Malinovsky